

యుద్ధ సంచిక.

వాల్యూం I.]

మద్రాసు : 1941 వ సం॥ జూన్ నెల 20 వ తేదీ శుక్రవారం

[నె 14 రు

ఈ వారంలో యుద్ధ వార్తలు:

విమాన దాడులు.

11 వ తేదీ బుధవారం రాత్రి, బ్రిటిషు విమానములు జర్మనీలోని గూరు ప్రాంతమునందలి డుస్సెల్డార్ఫు మొదలగు పారిశ్రామిక పట్టణములమీద బహు లీచమైన దాడి సాగించినవి. చాల ఫాక్టరీల నుండి ఆకాశమెత్తున అగ్నిజ్వాలలు లేచెను. ఈ దాడులనుండి రి విమానములు తిరిగి రాలేదు. గురువారము ఉదయమున, మధ్యాహ్నము ఇంగ్లీషు వానలు నందు శత్రు నౌకలమీద, కెరె మొదలగు డ్రెంచిరేవు పట్టణములమీద బ్రిటిషు విమానములు దాడిసాగించెను. 1,400 టన్నుల శత్రు నౌక యొకటి ముంచివేయబడెను. వరాను కోస్తా రేవులపై పడిన బ్రిటిషు బాంబుల వ్రేలుడుకు బ్రిటిషు కోస్తాయందలి భవనములుగూడ కదలిపోయెను. గురువారము రాత్రి మరల వందలకొలది విమానములు రూరు ప్రాంతముపై దాడి సాగించి, ఆనేక పట్టణములపై అగ్నివర్షము కురిపించెను. బ్రిటిషు విమానదళమింత బ్రహ్మాండమగు దాడిని ఇదివరకెన్నడును జరిపియుండలేదు. చాలఫాక్టరీలు ధ్వంసమొనర్చబడెను. అరు విమానము లీదాడి నుండి తిరిగి రాలేదు. ఆ రాత్రి బ్రిటిషు కోస్తా విమానములు, బ్రెస్టు, ఆంట్వర్పు, రాటర్ డాము మొదలగు శత్రురేవులపైన గూడ వందలకొలది బాంబుల వర్షించి ధ్వంస మొనర్చెను. శుక్రవారము రాత్రి బలమగు బ్రిటిషు విమానదళము, స్వీసో, మెర్క హార్టు, మరయొక 26 వేల టన్నుల కూజరు నిలచియున్న బ్రెస్టు రేవుపైకి దాడి పెడలి, ఆ నౌకలపై వందలకొలది బాంబులవర్షించెను. ఆ నౌకలకు చాల బాంబు దెబ్బలు తగిలెను. వీనితోబాటు గూరు ప్రాంతముపైనగూడ వందలకొలది విమానములు మరల దాడి జరిపెను. శనివారము తెల్లవారు జామున బ్రిటిషు విమానములు బులోక్, కెరె అను డ్రెంచి రేవులపైకివెళ్లి బాంబులు వర్షించినపుడు రేవు నుండి బ్రహ్మాండమగు వ్రేలుడు శబ్దములు వినిపించెను. ఫ్రాన్సు ఉత్తరభాగమున గూడ చాల ప్రదేశములలో బాంబులు వేయబడెను. ఆదివారము రాత్రి రూరుప్రాంతము పైననే గాక బులోను, డంగ్క్యు మొదలగు డ్రెంచి రేవులపైనగూడ పెద్దదాడులు జరుపబడెను. 600 టన్నుల శత్రు సప్లై నౌక యొకటి ముంచివేయబడెను.

సోమవారము రాత్రి బ్రిటిషు విమానములు తిరిగి రూరు ప్రాంతముపైకి వెళ్లి కొలోను, డుస్సెల్డార్ఫు మొదలగు పట్టణములను అగ్నివర్షమునకు గురిచేసెను. 17 వ తేదీన బ్రిటిషు విమానములు ఇంగ్లీషు వానలుపైనను, డ్రెంచి కోస్తారేవులపైనను బహులీచమగు దాడుల జరిపెను. ఆటకు జర్మను విమానములకు బ్రిటిషు విమానములకు పెద్ద యుద్ధం జరిగెను. అందు 13 శత్రు విమానములు కూల్చివేయబడెను. 10 బ్రిటిషు విమానములు తిరిగి రాలేదు.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు, శత్రు విమానములను కనుగొని వానిని సరిగ్ గురిపెట్టి కాల్పుల అడ్డుతమగు క్రొత్త రహస్య ఆయుధమును కనిపెట్టరనియు, రాత్రి దాడుల నివారించుట

కిది చాల బాగుగ పనిచేయుననియు, బ్రిటిషు పార్లమెంటులో వీవరు బ్రూకు ప్రభువు 18 వ తేదీన ప్రకటించిరి. ఈ ఆయుధము రేడియో యంత్రముల సహాయముతో సమకూర్చబడెను.

11 వ తేదీ రాత్రి జర్మను విమానదళం, బ్రిటనులో తూర్పు, దక్షిణ, పశ్చిమ ప్రాంతములందలి అనేక పట్టణములపై బాంబులు వర్షించినది. కాని ఆ బాంబులలో చాలభాగం, ఇదివరకటి దాడులలోనే శిథిలమై పోయిన భవనములపై పడుటచే యెక్కువ జననష్టంగాని అస్త్రీ నష్టంగానికలుగలేదు. లండనుపైన శత్రు విమానాలు చాలనేపు విహరించెనుగాని బాంబులవేయలేదు. గురువారము రాత్రి చాల స్వల్పమగు దాడులు మాత్రమే జరిగెను. శుక్రవారం రాత్రి విస్తారముగ పలుతావులలో దాడులు జరిగెను, కాని ఎక్కడనూ విశేష నష్టంలుగలేదు. శనివారము పగలు బ్రిటనుపై ఎక్కడను విమానదాడులే జరుగలేదు. శత్రు విమానములు బాంబులతోబాటు, కొన్ని కరపత్రములగూడ వెదజల్లెను. ఆదివారముదయము బ్రిటను అగ్నియ భాగమున కొన్ని ప్రదేశములలో అక్కడక్కడ బాంబులు పడెను. రాత్రిగూడ ఒక మూలనున్న పట్టణమున మాత్రమే కొన్ని బాంబులు పడుట తప్ప దేశమంతెక్కడనుగూడ శత్రు దాడుల భయములేదు. 16 వ తేదీ సోమవారము ఉదయము లండనుపైకి కొలది విమానములు వచ్చిపోయెనుగాని యెక్కువ బాంబులు వేయలేదు. ఆనాడు 11 శత్రు విమానములు పడగొట్టబడెను. మంగళవారం పగలు దాడులేలేవు. రాత్రి మాత్రం అక్కడక్కడ స్వల్పముగ బాంబులుపడెను. బుధవారము పగలు మాత్రముకొన్ని చోట్ల పెద్ద బాంబులు పడెను.

మే నెలయందు శత్రు విమాన దాడులవలన ఆంగ్ల దేశమున 5,894 మంది మరణించిరి. 5,181 మంది గాయపడిరి. వీటిలు నెలలో కంటే ఇది 2,000 తక్కువ.

ఆఫ్రికా, మధ్యధరాప్రాంతములు.

ఉత్తరాఫ్రికా లిబియాలో టూబ్రూకు రేవు దుర్గంపైన శత్రు విమానములు 12 వ తేదీన దాడి జరిపెను. కాని యెక్కువ నష్టము గలుగలేదు. లిబియా సరిహద్దులలో సోలం ప్రాంతమున శత్రువైనిక పంక్తులపైన బ్రిటిషు వైస్యములు పెద్ద దాడిని సాగించినవి. బ్రిటిషు వైస్యములు కొంతముందునకు సాగిపోగల్గినవి. ఉభయ పక్షములును చాల వైస్యమును పోరాటమునందుపయోగించుచున్నారు. బ్రిటిషు వైస్యము లీ పోరాటమున 17 వ తేదీన సోలము దాటి లిబియా సరిహద్దులగల కోవుజా రేవువరకును శత్రు వైనికపంక్తులను భేదించుకొని పోగల్గినవి. 18 వ తేదీన భయంకిరమగు పోరాటము జరిగెను. శత్రులకు అపార మగు నష్టం కలిగించబడింది. శత్రులు వెనుకగా వచ్చి పట్టుకొన చూచుటచే బ్రిటిషు వైస్యములు తిరిగి వెనుకకు రావలసివచ్చినది.

11 వ తేదీ బుధవారము ఉదయము, ఎరిట్రయాలో యొర్ర సముద్ర ప్రాంతమున ఇటాలియనుల కింకను మిగిలి యున్న ఆస్పాల్ రేవును బ్రిటిషు సాకా విమాన నైస్యము లొక్క మారుగ ముట్టడించి ఆక్రమించెను. ఇచ్చట 39 జర్మను నావికులు 50 ఇటాలియను నావికులు 80 వై మానికులు ఇటాలియనుల వద్దా సేనాని, పినెంటిని సేనాని, కొన్ని వందల నైస్యముతో ఖైదీలుగా చిక్కిరి. అవినీని యాలో, దేశీయ నైస్యములు అడ్డిస్ అబాబాకు 170 మైళ్ల పడమటగావున్న సెకెంటీ దుర్గమును ఆక్రమించెను. జిమ్మా ప్రాంతమున కొన్ని వైపులనుండి బ్రిటిషు నైస్యము లును, మరికొన్ని వైపుల బెల్జియం నైస్యములు వచ్చిచుట్టు ముట్టుచున్నవి. 15 వ తేదీన టానా సరన్ను ప్రాంత మున జరుగుచున్న పోరాటములో, ఇటాలియనుల పెలోర్కో సేనాని 2,000 సైనికులతో బ్రిటిషు నైస్యము నకు ఓంగిపోయెను. జిమ్మా ప్రాంతమున అవినీనియా సైనికులు మక్కరావద్దనున్న ఇటాలియను విమానాశ్రయ మును ఆక్రమించిరి.

12 వ తేదీన శత్రు విమానములు మాల్టా దీవిపైను రేవుపైను తీవ్రమగు దాడి సాగించెను. 10 శత్రు విమాన ములు పడగొట్టుబడెను.

13 వ తేదీన బ్రిటిషు విమానములు మధ్యధరా సముద మున, యద్ధ నౌకల రక్షణతో ప్రయాణమొనర్చుచున్న శత్రు సప్తయి నౌకల జట్టును యెదిర్చి ఒక 7,000 టన్నుల నౌకను ముంచివేసెను. కెన్సాజీ రేవుపైను మరల దాడి సాగించి రేవులోవున్న నౌకలపై చాల బాంబుల వర్షించెను. డెర్నా రేవుపైను అయిదు పారులు విమానదాడులు జరుప బడెను. జూన్ 14, 15 వ తేదీలలో లిబియా తీరపు ప్రదేశములమీద విస్తారమగు దాడులు జరుపబడెను. సైరెన్ దీవిపైను, జిబ్రాల్టరుపైనుగూడ 13 వ తేదీన శత్రు విమాన దాడులు జరిగెను గాని ఎక్కువ నష్టముగలుగలేదు.

సిరియాపై బ్రిటిషు దాడి చురుకుగా సాగుచున్నది. కోస్తా ప్రాంతముమీదగ, పాలస్తానమునుండి ప్రవేశించిన సైనిక దళం, 12 వ తేదీన, సిరియా రేవులలో నౌకాటియగు సిదా నును ఆక్రమించెను. బెరూఖు రేవు ప్రాంతముపై విమాన దాడులు జరుగునని ముందుగా హెచ్చరించి 14 వ తేదీన బ్రిటిషు విమానము లాప్రాంతపై దాడులు సాగించి వేల కొలది బాంబుల వర్షించెను. బ్రిటిషు నైస్యములు 18 వ తేదీకి బెరూఖునకు 12 మైళ్ల సమీకమునకు చేరెను.

దక్షిణమునుండి సిరియాలో ప్రవేశించిన మరియొక దళము, మెర్జి అయాం అను పట్టణము 12 వ తేదీ నాక్ర మించెను. సిరియా రాజధానియగు డమాస్కసు నగర మును ఆన్నివైపులనుండియు బ్రిటిషు నైస్యములు చుట్టుముట్టి నవి. డమాస్కసుకు 15 మైళ్లు దక్షిణంలోవున్న కిస్యేదుర్గ మును 14 వ తేదీన బ్రిటిషు నైస్యము లాక్రమించెను. 15 వ తేదీన డమాస్కసు పరిసరములలోనున్న నాల్టా అను దుర్గము ఆక్రమింపబడెను.

మెర్జి అయాం ప్రాంతమునను ఇతర రంగములలోనుగూడ ఫ్రెంచి నైస్యములు తీవ్రమగు దాడుల జరిపి బ్రిటిషు సైనిక పంక్తులను ప్రవేశించుచున్నవి. అయినను బ్రిటిషు పురోగమనము సంతృప్తికరముగనే సాగుచున్నది.

ఇరాకునుండి తూర్పు వైపుగా ప్రవేశించిన బ్రిటిషు నైస్యములు 'డెర్ ఎజ్ జోర్' అను విమానాశ్రయమును ఆక్రమించెను.

స్వర్ణాయుధలి పరాసు కాన్సులు స్వతంత్ర ఫ్రెంచి వర్గమున చేరెను. చాల ప్రదేశములలో ఫ్రెంచి సైనికులు, విషీనాయకత్వమును వదలి బ్రిటిషువారి వైపునకు వచ్చిచేరు చున్నారు.

సిరియాయుధలి జర్మనులు, ఇటాలియనులు, దేశమును ఖాళీచేసి, టర్కీమీదుగా వెళ్లిపోవుచున్నారు. పాలస్తానము నందలి హైఫా, టెలీఆపీడపు రేవులపై శత్రు విమానములు 14 వ తేదీన పెద్ద దాడులనే సాగించెను, కాని యెక్కువ నష్టము కలుగలేదు.

విషీ.

సిరియాపై దాడిని ఆత్మపించుచు విషీయందలి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు, స్పెయినునందలి బ్రిటిషు రాయబారి ద్వారా తీవ్రమగు ఆక్షేపణల కుతముల నందచేసిరి. ఫ్రెంచి ఆక్షేపణనుగురించి అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు కార్టెలుహులుగారు ప్రకటన గావించుచు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ వైఖరి చాలా ఆశాభంగకరముగ నున్నదని ఖండించి, సిరియాను మిత్రమండలి ఆక్రమించుట న్యాయమును అవసరమును అనియు ప్రకటించెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములందలి ఫ్రెంచి రాయబారవర్గము నకు ఆర్థిక కార్యదర్శిగనున్న అట్యాండుగారు, విషీ ప్రభుత్వ విధానము ఇట్టములేక, తన పదవికి రాజీనామా నొసగెను.

సిరియాలో పోరాటమును మాని, మిత్రమండలికి ఆ ప్రాంత ముల వశపరుపవలసినదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారంకిన జాబునందలి కోరికను విషీ ప్రభుత్వము నిరాకరించెను.

అమెరికా-టెల్లాంటిక్ సముద్ర ప్రాంతము.

కార్మిక వివాదములవలనగాని, ఇతర కారణములచేగాని, దేశరక్షణ సాధనముల నిర్మించు ఫ్యాక్టరీలలో పని నిలచి పోవునటుల గన్పించినపుడు సదరు ఫ్యాక్టరీలను స్వాధీనపరచు కొని నిర్వహించుటకు అధ్యక్షునికి అధికారమొసగు చట్ట మును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల సెనెటు సభవారు 12 వ తేదీన ఆమోదించిరి. అయిత నిర్ధానమునకు అడ్డు దగులుటకు, కమ్యూనిస్టులు కార్మికసమైక్య నుపయోగించు కొనునెడల అట్టి ప్రయత్నముల భగ్నమొనర్చుటకు తగు చర్యలు గైకొనబడునని కిర్నలు నాక్సు (నాకాశాఖ కార్య దర్శి) ప్రకటించెను. అమెరికను విమాన నిర్మాణశాలలలో, ఇదివరకు అనుకొనిన దానికంటె నూటికి 50 వంతు లెక్కువ ఉత్పత్తియగుచున్నదని, దేశరక్షణశాఖ ప్రధానాధి కారియగు సుడెన్కగారు ప్రకటించిరి. అమెరికాలో ఆల్బామినియం తయారుచేయు పెద్దకంపెనీయగు క్లీవరెండు ఓహియో కంపెనీవారి కర్మాగారములలో సమై 14 వ తేదీన ముగిసెను. దేశరక్షణకొరకు రహదారుల నిర్మించుటకు గాను 25 కోట్ల డాలరులను వెచ్చించుటకు సెనెటువారు 16 వ తేదీన అంగీకరించిరి. ఆఫ్రికాయందలి బ్రిటిషు పటాలములకు ఆయుధసామగ్రిని విమానములమీద పంపు విష యమై రూజ్వెల్ట్ అధ్యక్షుడు 17 వ తేదీన సైనికాధికారు లతో సంప్రదించెను.

"రాబిక్ మూర్" అను అమెరికను నౌక జర్మను జలాం తర్గామిచేతనే ముంచివేయబడినట్లు ధృవపడెనని దేశీయాంగ శాఖ సహాయ కార్యదర్శియగు సమ్మరువెల్సుగారు 12 వ తేదీన ప్రకటించిరి. 13 వ తేదీన అమెరికను కృత్రికలు జర్మను దౌర్జన్యమును తీవ్రముగ ఖండించుచు, అవసర మగుచో యుద్ధమునకు దిగుటకుగూడ వెనుకాడరాదని

తమ ప్రభుత్వమును హెచ్చరించెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలో ఆక్సిగు దేశములకున్న సొమ్మును ఆస్తిని “బాదు” చేయుటకు రూ. డ్వెల్లు అధ్యక్షుడు 14 వ తేదిన ప్రత్యుత్తరముగావించెను. ఇటలీయును, జర్మనీయునుగూడ దీనికి ప్రతికాంక్షుగ ఆదేశములలోని సంయుక్త రాష్ట్రీయాల సొమ్ములను ఆస్తులను లాగుకొనుటకుగాను, పూర్తి వివరముల కొరకు ఆ స్వేచ్ఛల జరుపుటకు ప్రత్యుత్తరముగావించెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలోని జర్మను “కాన్సలేటు” కార్యాలయముల నన్నిటిని మూసివేయవలసినదని రూ. డ్వెల్లు అధ్యక్షుడు 16 వ తేదిన ప్రత్యుత్తరముగావించెను. జర్మను కాన్సలుల నీ విధముగ వెడలికొట్టినందుకు జర్మను ప్రభుత్వము 18 వ తేదిన బీచు మగు అసమ్మతిని తెలిపెను.

బ్రిటనుకు సరకుల సంపుటకు వినియోగించుటకుగాను సంయుక్త రాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నాకలను పనామా రాష్ట్రపు కంపెనీకి మార్చిరి. ఇందువలన, తాటస్థ శాసనమును ప్రల్లంఘించుకుండ, బ్రిటనుకు సరకుల నాకల సంపుటకు వీలుగును. మే నెలలో 80 వేల టన్నుల పరిమాణంగల 10 వర్తక నాకలు ఆమెరికాలో నిర్దిష్టపడెను.

18 వ తేదిన సంయుక్త రాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు, జర్మను లెవ్వరును సంయుక్త రాష్ట్రమును విడచిపోవడాని యత్నముగావించిరి. నాకా దళములకు సంబంధించిన రిజిస్ట్రేషన్లకులందరును వెంటనే పటాలముల చేరుటకు సిద్ధముగ నుండవలెననిగూడ సంయుక్త రాష్ట్రపు అధికారులు ప్రత్యుత్తరముగావించిరి.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము, సిరియాలో మిత్రమండలి దాడిని ప్రతిఘటించుటలో, జర్మనుల తరఫున పోరాడుచున్నదని—కార్టెలు హుల్లుగారు విషీప్రభుత్వ వర్తమానంబులను వినిపించిరి.

న్యూ యార్కు రేవులోనికి శత్రు జలాంతర్గాములుగాని నాకలుగాని ప్రవేశించుకుండజేయుటకుగాను, రేవు పరిసరములన్నిటియందును మందు గనులను మాటుపెట్టుటకు అధికారులు 14 వ తేదిన ప్రత్యుత్తరముగావించిరి.

నాకా నష్టములు.

మే నెలయందలి నాకా నష్టములగురించి ఇంకను సమగ్రముగా లెఖిలు తెలియకపోవుటచే మాసాంత్యపు నాకా నష్టముల లెఖి ప్రకటన, వాయిదా వేయబడెను. తిలియా ప్రాంతమున పనిచేయుచుండగ శత్రు చర్యలవలన ‘బెర్రర్’, ‘లేడి బర్డు’ అను బ్రిటిషు యుద్ధ నాకలు మునిగి పోయెను.

18 వ తేదిన నార్వే ప్రాంతమున బ్రిటిషు విమానములు వేసిన బాంబులవలన, ‘డూవలాండు’ అను జర్మను నాకకు చెబ్బలు తగిలెను. ఈ నాక గుంటుకొనుచు ‘బెస్టు’ రేవును చేరెను. ఇంగ్లాండునుండి విస్తరించునకు పోవుచున్న టిపా స్టీమరు 15 వ తేదిన శత్రు విమానములవేసిన బాంబులు తగిలి మునిగిపోయెను.

టర్కి, ఇరాక్, ఇరాన్.

ఆక్సిగు రాజ్యములనుండి టర్కికి యేవిధమగు భయము నుండదని, జర్మనీ, టర్కి ప్రభుత్వమునకు 13 వ తేదిన సందేశమిచ్చెను. టర్కి ఈ వాగ్దానమును భయానుమానములతో వీక్షించుచున్నది.

18 వ తేదిన టర్కి, జర్మనీలు నిరాశ్రయ మైతి యొడంబడికను గావించుకొన్నవి.

టర్కి వాణిజ్య శాఖయందు పెద్ద యధికారియగు టోరక బోరేగారు భారత దేశముతో వాణిజ్యమును ఆధిపత్య పరమకొనుటకుగాను చాలమంది ఫలహాదార్లను వెంటబెట్టుకొని భారత దేశమునకు ప్రయాణమగుచుండెను.

టర్కియందలి బ్రిటిషు రాయబారి 17, 18 వ తేదీలలో విదేశాంగమంత్రితో చాలనేపు సంభాషించిరి.

టర్కిలోని రష్యా రాయబారి తన ప్రభుత్వముతో సంప్రదింపులకొరకు 12 వ తేదిన టర్కినుండి బయలుదేరి వెళ్లెను.

ఈరాక్ దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యమును మన్నించెదమని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విదేశాంగమంత్రియగు ఈ డెనుగారు సందేశమిచ్చెను. ఈ డెనుగారు సందేశమిచ్చెను. ఇరాకులో తిరుగబాటు ప్రారంభమైనప్పటినుండి నిలచిపోయిన బాస్రా-బాగ్దాదు రైల్వే రాకపోకలు 13 వ తేదీనుండి యథాపూర్వముగ సాగుచుండెను.

తటస్థ దేశములు (రష్యా, స్పెయిను వగైరా).

రష్యాలో బ్రిటిషు రాయబారిగనున్న సర్ స్ట్రాఫర్డు క్రిపునారు, 12 వ తేదిన బ్రిటనుకు “సంప్రదింపుల” కొరకు తిరిగి వచ్చిరి. జర్మనీకి రష్యాకు సంబంధములు విషమించెననియు, సోవియటులు జర్మనీతో యుద్ధమునకు సన్నాహము లొనర్చుచున్నారనియు వ్యాపించజేయబడుచున్న వదంతులన్నియు పూర్తిగా అబద్ధములనియు, ఇదివరకు ఊభయదేశములును గావించుకొనిన వర్తక యొడంబడికలు సవ్యముగనే సాగుచున్నవనియు రష్యా అధికారులు గావించిన ప్రకటనను మార్గో రేడియో 13 వ తేదిన ప్రకటించెను.

పోర్చుగలు ప్రభుత్వము, ఆజోర్సు దీవుల రక్షణార్థము మరి కొంత సైన్యమును పంపెను. ఆజోర్సు దీవుల నాక్రమించుటనుగురించి, ఆమెరికా అధికారులు గావించిన ప్రకటనను ఆక్షేపించుచు పోర్చుగలు ప్రభుత్వము ఆమెరికా ప్రభుత్వమునకు ఆక్షేపణను అందజేసెను.

దూరప్రాంతము.

జపాను-గవ్యా ప్రభుత్వములు 12 వ తేదిన మాస్కోలో రెండువర్తక ఒడంబడికలను గావించుకొనెను.

డచ్చి తూర్పు ఇండియా దీవులతో జపాను అధికారులు సాగించుచున్న వర్తక రాయబారములు విఫలమగుటచే—ఇ. మీది కర్తవ్యమును గురించి, జపాను మంత్రి వర్గమువారు 12 వ తేదిన సమావేశమై నిర్ణయించుకొనిరి విదేశాంగ మంత్రి, జపాను చక్రవర్తిని దర్శించి ఆ నిర్ణయమును విన్నవించెను. వైనా దక్షిణ సముద్రమున 100 జపానుయుద్ధ నాకలు కేంద్రీకరించబడియున్నవనియు, వానిలో కొన్ని దక్షిణముగ ప్రయాణమొనర్చుచున్నవనియు, 15 వ తేదిన మంకింగునుండి వార్తలువచ్చెను. డచ్చి అధికారుల బెడరించుటకుగా నీనాకాబలప్రదర్శనము జరుపబడుచుండెనని ఆనకొనుచున్నారు. 16 వ తేదిన జరిగిన మరణముక దాడిలో, మంకింగునందలి బ్రిటిషు, యునైటెడు స్టేట్సు రాయబార కార్యాలయములకు గూడ బాంబు చెబ్బలు తగిలెను. జపానునందలి బ్రిటిషు రాయబారియగు సర్ రాబర్టు క్రియిగారు, ఈ చర్యకు ఆక్షేపించుచు, జపాను విదేశాంగ కార్యాలయమువారికి తమ అసమ్మతిని తెలిపెను. వాణిజ్య ఆర్థిక సంప్రదింపులు విఫలమగుటచే తిరిగి రావలసినదని—జపాను ప్రభుత్వము, తూర్పు ఇండియా దీవులయందలి తమ రాయబారవర్గమునకు ఉత్తరువుల సంపిరి. ఆ యత్నము

పుల ప్రకారము తొలి పోల్టకు పూర్వము, జపాను నాయకారీ సాయమును, డచ్చి అధికారులును కలసి తమ ప్రయత్నములు విఫలమైనందున విచారము తెలిపి దీనివలన ఉభయదేశములను కల సాధారణ రాజకీయ సంబంధములను మాట్టొండని ప్రకటించిరి.

శూన్య ఇండియా దీవులలో డచ్చి అధికారులు 400 టాక్సెడ్జో బోటులను నిర్మించుటకు ఏర్పాటు లాభర్పణ కొనిరి. 16 వ లేదన, బటెలియాలలో డచ్చి గవర్నరు జనరలు శాసనసభలో ప్రసంగించుచూ డచ్చి కుడిపథార్థములను శత్రురాజ్యములక అందబోయింట్లకు తామెత మాత్రమును అంగీకరింపమని ప్రకటించిరి.

వెంటెలు విశ్కిగారు న్యూయార్కు సంవత్సరనించుచు వైనాకు, వెంటెనే సంపూర్ణముగు యద్ధసాహస్రగి యాయ మొదర్పనియడల, మారప్రచారమున అమెరికాస్థిత క్షిప్తముగు నని ప్రకటించిరి. మంగోలియానండి వైనా వైస్యములు, దక్షిణమునకువచ్చి, యెలో నది మీదనున్న జపానుదుర్గముగు “పాక్టూక్”ను ముట్టడించుచున్నవి. 14 వ లేదన జపాను విమానములు, వైనా రాజధానియగు చంగ్కింగుపై తీవ్రముగు విమానబాడి జరిపెను.

సయామునకును బ్రెస్సుకును ఎట్టి విభేదములును లేవనియు, సయాము సరిహద్దులలో బ్రిటిషు సైనిక కేంద్రీకరణమునకు కారణములు లేమకు చెలియననియు ఆది సయాముపై చాడి జరుపుట కుద్దేశింపబడినదిగావనియు,

సయాముపై చాడి జరుప వుద్దేశమున్నట్లల వ్యాపింపచేయ బడుచున్న వదలెటు గిట్టనివారు కేయ ప్రశారముగాని నిజముగావనియు, సయాము రాజకీయ నాయకులు ఖండించుచు సయాము తటస్థముగనే యుండునుగాని యద్ధములో పాల్గొనడని ప్రకటించిరి.

ఇటలీ-గ్రీసు.

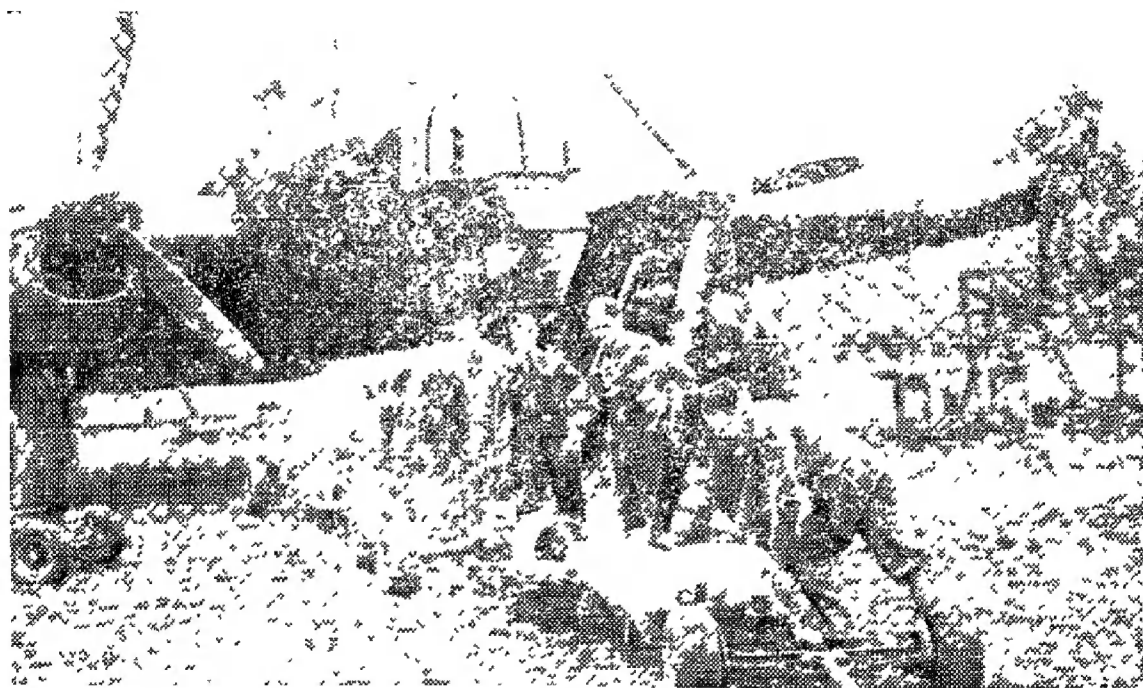
ఇటలీ విదేశాంగ మంత్రియగు కియానోగారును, జర్మను విదేశాంగ మంత్రియగు రిబ్బ్రూపుగారును వెనిస్ నగరము నందు 14 వ లేదన సమావేశమైరి. ఆ సమయమున, ప్రాత యగోష్ఠావియాలో క్రొత్తగా స్వతంత్ర రాష్ట్రముగ నేర్పరుపబడిన క్రోషియా రాష్ట్ర ప్రతినిధులు మూడు రాజ్యాల యొడబడికలో సంతక మొసర్పి, ఆక్సిసు నాయకత్వము నంగీకరించి సహకారి మొసర్పరుటకు ఒడంబడిక యొనర్చుకొనిరి.

ఇంతవరకు 244 వేల ఇటాలియను సైనికులు బ్రిటిషు వారికి ఖైదీలుగా చిక్కిరి.

ఆక్రమిత ప్రాంతములు.

బెల్జియము రాజగు లియోపాల్డుగారు బెల్జియములో రాజకీయ ఖైదీగ నే యుంటిని పరిగణించుకొనుచున్నారు. వారు తమతో సరిచేసుకొనవలసినదని జర్మనులు యంతవత్తిడి చేయుచున్నను తొంగుట లేదు.

బ్రిటిషు బాంబరు విమానములు చర్చనీయద్ధ పరికర నిర్మాణశాలలు మొదలగు వాటిని భ్వంసము చేయుచున్నవి.

ప్రతిరోజు రాత్రిపూట బ్రిటిషు విమానములు జర్మనీలోకి వెళ్లి ఆయద్ధ నిర్మాణశాలలను ఇతర మిలిటరీ కేంద్రములను భ్వంసము చేస్తవి. ఈ సమయంలో చాలమార్లు పొగల ఒక బ్రహ్మాండ మైన బ్రిటిషు బాంబరు విమానములోనికి బాంబులను ఎక్కిస్తున్నారు.

మిత్ర మండలి సభలో చర్చలు గంభీరపన్యాసము.

అంగ్ల ద్వీపము అభేద్యము.

విజయం చేకూరేవరకు పోరాటం సాగుతుంది.

లండనులో నెంటు జేమ్స్ కోటయందు మిత్రమండలి దేశాల ప్రతినిధులును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్య దేశాల ప్రతినిధులును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులును 12 వ తేదీ సభచేసి విజయం చేకూరేవరకు యుద్ధం కొనసాగించుటకు దృఢ సంకల్పం ప్రకటించుచు, స్వతంత్ర దేశాలపై జర్మనీ దౌర్జన్యం కొనసాగుతున్నంతకాలం రాజీకుదురనేరదని తెల్పుచు తీర్మానం చేసిరి. ఈ సభకు జార్జి రాజుగారుగూడ హాజరయ్యిరి. చర్చలు ప్రధాని వేరొక గంభీరపన్యాసము వాసంగెను. పొట్లరు జయించిన రాజ్యములలో నాజీలు చేయుచున్న దారుణకృత్యములను వర్ణించి చెప్పిన పిమ్మట చర్చలుగారు యిట్లనిరి :—

“ ఐరోపాఖండ రాజ్యములకు విమోచన యెప్పుడు యెట్లు రానున్నదో చెప్పజాలం. కాని, అట్టి విమోచన వచ్చినప్పుడు పొట్లరుయొక్క అడుగుజాడలు యెక్కడా లేకుండా తుడిచివేస్తాం. అతని పాపశుకం చిహ్నములు కడిగివేస్తాం. ఈ భూమిమీద అతని నామరూపాలు లేకుండా చేస్తాం. పొట్లరు ఐరోపా ఖండమంతటను స్వేచ్ఛా విహారంచేసి క్రజలను హింసించి పీడించుగాక : అతడు అధికారాలోగాని ఆశియా ఖండంలోగాని విజృంభించుగాక—కాని, అభేద్యముగు అంగ్ల ద్వీపములో అతని అంతు తేలగలదు. నేలమీదను నీటిమీదను వెనుదీయక పోరాడుతాం. అతడెక్కడకు వెళ్లినా అక్కడికి వెంటాడి వేటాడుతాం. ఈ యుద్ధం యీ రీతిగా యంతకాలం జరుగునో చెప్పజాలం. ఏ రీతిగా మున్నందు పరిణమించునో చెప్పజాలం. ఇంకను యెన్ని రాజ్యాలకు విస్తరించునో చెప్పజాలం. మొత్తమీద దారుణంగానే వుంటుంది. కాని ఒక్క విషయమాత్రం నిశ్చయం. అది నిర్వివాదాంశం, అభేద్యముగు సిద్ధాంతం. ఐరోపాఖండ పునర్నిర్మాణంగాని పునర్నిర్మాణంగాని జర్మనులమూలంగా జరుగదు. ”

పొట్లరిజను యెదుర్కొనే తమ శక్తి యెట్లు వృద్ధియగుచున్నదో తెల్పుచు చర్చలుగారిట్లనిరి :—“ పోయిన సంవత్సరం జూను మాసంలో సంభవించిన దురవస్త దాడిపోయినది. నాటికి నేటికి మన మొత్త ముందుకు సాగితిమో చూడవలసి యున్నది. మాయొక్క అఖండమయిన మొండి కట్టుకల అగ్నిరక్షలకు నిలువకల్గినది. నేడు ఆకాశ వీధిలో మా విమానబలం అజేయంగా వుంది. శత్రువులపై దినదిన ప్రవర్తమానంగా ప్రతికారంచేస్తున్నాం. బ్రిటిషు నాకాదళం సముద్రాల నేలుచున్నది. రేవులలో దాగియున్న ఇటాలియను నావలు క్షీణించినవి. జర్మను నాకాదళం, యిదివరకే నిష్పత్తువ చెందింది. చాలవరకు నీటముంచి వేయబడింది. బ్రిటిషు రేవులపైనను పరిశ్రామిక కగరాల మీదను శత్రువిమానాలు కాంబులు వేయుచున్నను బ్రిటిషు ప్రజల ధైర్య సైన్యములను శలించజేయజాలకున్నవి. బ్రిటిషు వారి నిత్యకృత్యములను యుద్ధ పరిశ్రమలను నిరోధింపజాల కున్నవి. ఆమెగకానుండి అహంకారపదార్థములు అయధములు సముద్రాలుదాటి భద్రంగా వస్తున్నాయి. మునిగినన్ని స్త్రీమరులు మల్లి యిక్కడ తయారవుతున్నాయి. ఆమెరికా నుండి వస్తున్నాయి. నష్టం భర్తీచేయబడుచున్నది. మా నేల వైస్యములకు సామగ్రి శిక్షణ పూర్తిగ చేయబడుచున్నది.

“ యుద్ధం అంటే ధ్వజమెత్తి లూటీచేయడం మాత్రమే కాదని మా విమానదళం జర్మనీకి గుణసాతం నేర్పగలదు. ఓడిన రాజ్యాలలోని ప్రజలందరిని పురిగొల్పి తిరుగుబాటు చేయిస్తాం. జయించిన రాజ్యాలన్నింటిని అణచియించాలని పొట్లరు చేయు యత్నాలన్నింటిని భేదిస్తాం. అతడి కిక్ శాంతియుండదు, నిదయుండదు, విశ్రాంతియుండదు. మాటలతో మాకు కనిలేదు. అతడు చిట్టచివరకు దుష్టవిషమావస్తలో పడి ఇంగ్లాండుమీదికి దండెత్తి వచ్చినను—అదికూడా అసంభవం కాదు—వచ్చుగాక. అట్టి అక్షరు విషమపరీక్షలో కూడ వెనుదీయక వెక్కువెదరక ధైర్యంతో పోరాడుతాం.

“ భగవంతుని సహాయం మనకున్నది. అది అను దినం మనకు విశదమవుతునే ఉన్నది. ఆ భగవత్కటాక్షబలంతో మన కార్యం సెరవేరేవరకు పోరుసాగించి తీరుతాం. ఈ శుభవార్తనే నేను మనం ఓడినరాజ్యాలకును, స్వతంత్రరాజ్యాలకును, స్వాతంత్ర్యం కోరే సమస్త ప్రపంచవాసులకును, యూరోపులోని మన మిత్రులకును, సముద్రాలను దాటి మనకు సమరతతో సంతత సహాయం చేస్తున్న ఆమెరికా మిత్రులకును యీ సందేశమునే అందజేయుదుముగాక. అదేదన ; గుండెనిబ్బరంలో నిలువండి, సమస్తం సక్రమముగా సాగుతుంది. ఈ విషయ సాగరం నుండి, యీ ల్యాగ్ సముద్రం నుండి అఖిల మానవశుభాదులతో దయం కాగలదు. ”

తీర్మానం.

సభలో యీ దిగువ తీర్మానం అంగీకరింపబడెను :—

ఇంగ్లాండు, అయిర్లాండు, కెనడా, బెల్జియం, జెకోస్లావీకియా, గ్రీసు, లక్సెంబర్గు, హాలెండు, నార్వే, పోలాండు, యుగోస్లావియా ప్రభుత్వములున్న, స్వతంత్ర ఘోషించి పక్ష నాయకుడైన డిగాల్ నేనాని ప్రతినిధులున్న కలసి యీక్రింది రీతిని తీర్మానించుకొనిరి :—మొదటి విషయం విమనగా, విజయం లభించేవరకున్నూ, జర్మనీ-ఇటలీలను ఎదిరించి పోరాడడానికి ఈ దేశాల ప్రభుత్వములు నిశ్చయించుకొని వరస్పరము తోడ్పడుటకు నిర్ణయించుకున్నవి.

(2) జర్మనీయున్న జర్మనీయొక్క అనుబర రాజ్యాలన్నూ కలసి స్వతంత్రమైన రాజ్యాలలోని ప్రజలను నిర్బంధించి పీడించుచున్నంతకాలం శాంతియుండనేరదు. నుభితుంగా ఆ దేశాలు వర్ధిల్లజాలవు, కావున,

(3) స్థిరమైన శాంతియు, అన్ని రాజ్యాలవారికి అవ్యవస్థ సహకారమున్ను పెంపొందవలెనంటే, అన్ని రాజ్యాలవల్ల అక్రమ దౌర్జన్యభయం తొలగిపోవాలి. అన్ని దేశాలవారికిన్ని అధికంగాను, సాంఘికంగాను భద్రత అనేది ఉండాలి. అట్టివి నెలకొల్పడానికి యీ రాజ్యాలవారు, యీ యుద్ధ సమయంలోను, శాంతియేర్పడిన పిమ్మట కూడా కృషిచేయవలెనని ఉద్దేశించియున్నారు. ”

ఈ సభకు ఇండియా తరపున ఇండియా మంత్రి ఎల్. ఎఫ్. ఆమెరిగారు హాజరయినారు.

లిబియాలో బ్రిటిషువారి చొరవ

కాపుజో వశము కానుంది.

నేల నైన్యాలకు విమానాల తోడు.

లిబియాలో బ్రిటిషు నైన్యాలు యీ వారం సోలం ప్రాంతములందు ముందుకు దాడి ప్రారంభించినవి. ఈసారి యుద్ధం నిశ్చయంగా హైఫాపాసునకు పడమరనే జరిగింది. బ్రిటిషు సేనలలో భారతీయ సేనకూడాగలదు. వారు కాపుజో వరకు సాగిపోయిరి. ఈ కాపుజోనుండియే జర్మనులు అనేక సాము నిష్ప్రయోజనంగా ఎదురు దాడులు ప్రారంభించిరి. జర్మనులు ఇటలీవారు యింకా సోలంలో నున్నారు. కాని వారికి మార్గనిరోధం కల్గును. “రెండు పక్షాలవారు టాంకులు అగగధ మోటారులను వికీర్ణంగా వదలుచున్నారు. ఉభయాలకు విమానదళాల సహాయం వాగా యుద్ధమిట్లుంది.” అని కొలంబియా రేడియోకు కైరో నగర విలేఖరి తెలిపెను. అంటే మధ్యప్రాచ్యదేశమునందు రాయలు విమానదళమును ఎక్కువదేసి, నేల నైన్యాలన్నింటికీ తోడుగా నిష్ప్రయోజన గతవారం వర్షిలు ప్రధాని పార్లమెంటులో చెప్పిన ప్రకారం జరుగుచున్నదన్నమాట. బ్రిటిషు సేనాధికారి జనరలు వావెలు తన కార్యనిర్వహణ, ముందు వర్షినిశ్చయించుకొనువరకు విజయం ప్రకటించే అలవాటుకలవాడు కాడు. అయినా అమెరికా పత్రికలున్ను రేడియో యున్ను, యీ దాడిలో ఏదో పెద్ద ఎత్తున దాని చెప్పవ, మొట్టమొదట ఆతడు జరిపిన లిబియా యుద్ధంతో సరిపెట్టి చూచుచున్నారు. బార్డియా ఇంకా శత్రువుల చేతులోనే

ఉంది. అయినా బార్డియాకు పడమరను పనిచేయుచున్న ఇటలీ మోటారుదళమును బ్రిటిషు నైనికదళము విప్పిపిప్పి చేసినవైచెను. దీనిబట్టి ఎడారియుద్ధం ఎంత అస్థిరస్థితునమో రుజువుకాగలదు.

వట్టి ప్రగల్భాలు మినహా అలిసీనియాలో అంతా ముగిసింది. జిమ్మా ప్రాంతములందు ఇటలీ నైన్యాలను బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సేనలు చుట్టివేసి, ఎండరో ఉద్యోగులను నైనికులను ఖైదీలుగా పట్టుకొనిరి. ఇద్రిటియాలో రెండవ రేవుస్థలమగు అసబు బ్రిటిషువారిచే జిక్కినది. ఇంక శత్రువులకు మధ్యధరాసముద్రం వెలుపల స్వంత రేవు లేదు. ఆ మధ్యధరాసముద్రంలో బ్రిటిషు నౌకాదళానికి అడ్డులేదు. ఈ వారం బ్రిటిషు జ్వలాంశ్లాములు పది ఇటలీ సేనలను ముంచివేసినవి. బెంగాల్ పైని లిబియాలో యితర అక్షరాజ్యాల శిబిరాలపైని బ్రిటిషు విమానాలు తరుచు బాంబులువేయుచు జర్మనుసేన పెద్దది చేరకుండా కాపాడుచున్నవి. అమెరికానుండి సరాసరి ఆఫ్రికాలో బ్రిటిషు సేనలకు తమ విమానాలు అందుపట్లు అధ్యక్షుడు రూజువెల్టుగారు తమ శ్రద్ధవహించుచున్నందున, జర్మను విమానదళముగు లఫ్టువాఫ్ కి తగిన చెబ్బి తగులునని ఆశింపవచ్చును.

సిరియాలో మిత్రమండలి సేన పురోగమనం

దామస్కస్ నగరంపైదాడి.

[విషీ (ఫ్రాంసు) ప్రభుత్వం క్రిందనున్న సిరియాలోనికి జర్మను సేన కొద్దిగా, కీటు ఆక్రమణ తదనంతరం ప్రవేశించెను. వెంటనే సిరియా రక్షణకై డిగాలుగారి స్వతంత్ర ఫ్రెంచి సేన బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సేనతోగూడ సిరియా ప్రవేశించి, కిన్యేనగరం ఆక్రమించి, దమస్కస్ ను ముఖ్యపట్టుగా చేసి పోవుచున్నది. జర్మను సేన యింకా దిగలేదు విషీ సేనలే మిత్రమండలి సేనతో పోరాడుచున్నవి.]

మిత్రమండలి సేనలు సిరియాలో క్రమేణ ముందుకు సాగుచున్నవి. దాడి నెమ్మదిగా సాగించుచున్నారు. ఇది వరకు మిత్రులుగానుండి యుద్ధరంగములో తమతో కలసి పోరాడిన మిత్రులతో యిప్పుడు రక్తపాతమగు యుద్ధంచేయ యిష్టంలేక, విషీ నైన్యాలు లొంగిపోవుటకు అవకాశమిచ్చుటకే దాడి నెమ్మదిగా సాగిస్తున్నారు. “కాని సిరియాలో విషీ ఫ్రెంచివారు మాత్రం క్విస్సింగు (దోహపు) ప్రభుత్వం ఉత్తరువు ప్రకారం లీజనిరోధం గావించుచున్నారు” అని న్యూస్ పత్రానికలు పత్రిక వాయుచున్నది. ఆ నిరోధం అణచి వేయడానికి మన శక్తినంతా కనియోగించాలంటున్నది. అన్ని విషయాలలోచిస్తే, ఫ్రెంచివారు హస్తప్రసక్తి ననుసరించినందుకు యీ మాత్రం నష్టపోవుట కెక్కడోయవలసిందికాదు. “సిరియాను మనం వెంటనే లీసుకోకపోతే స్వతంత్ర ఫ్రెంచిదేశం గతి ఏమగును. దాని విజయం వెనుకబడును. మనం గెలిస్తే, విషీ అనుకూలురు కొద్దిమంది జనిపోయినా, ఫ్రాంసు వారి భాగ్యముకొరకు ఆ మాత్రం త్యాగం రక్కలోనిది కాదు.

సిరియా ముఖ్యపట్టుమగు దామస్కస్ పైని మిత్రమండలి సేనలుపడనున్నవి. వైసున్న కొండలవైపునుండి వచ్చి నగరాన్ని చేరుకొనుచున్నారు. మిత్రమండలి వశమందున్న మొజ్జ ఆయోనగరంపైబడి మనవారి దృష్టి మరల్చాలని విషీ సేనలు యత్నించినవి. కాని వారియత్నం పడగొట్టుటకు అధిక వైస్యం అక్కడకు వెంటనే వుంబడెను. ఈ లోగా సమాధితీరాస మిత్రమండలివారు సిదాను అను ప్రాచీన రేవుపట్నం వశపరుచుకొని, బైరూటు చేరుకొనుచున్నారు. సామ్రాజ్య సేనలకు బ్రిటిషు నౌకాదళం వాగా సహాయం చేస్తున్నది. జర్మను విమానదళం ఆ సహాయం అందకుండా అడ్డుతగులుచున్నను, రాయలు ఖైదురు విమానాలు సిరియా ఆకాశమంతా ఆక్రమించి, వాటిని తరిమివేయుచున్నవి. ఒక విషీ యుద్ధ నౌక ముంచబడింది. కాని టోలోనులో బయలుదేరిందన్న విషీ నౌకాదళం యింకా ఎక్కడా అగుపడుటలేదు. ఉత్తరాన ఇరాకు నుండి మిత్రమండలి సేనలు రానున్నవి. అవివచ్చిచేరినచో దామస్కస్ ను నగరానికి ఉత్తర సిరియాకు సంబంధం లేకును. అప్పుడు లొంగిపోక తప్పదు.

స్వతంత్ర ఫ్రెంచిసేనలు సిరియాలో మంచి ప్రతిభ చూపుచున్నవి. అవి కిన్యేనుండి విషీ ఫ్రెంచి సేనలను తరిమివేసినవి. వారి నాయకుడు అదివరకు బాంబులచే గాయపడిన జనరలు లిజెంటిలు పెరాముగారు, తిరిగి యుద్ధరంగం చేరికొన్నారు. వారు దమస్కస్ ను నాక్రమించుటలో ప్రధానపాత్ర వహింపగలరు.

సింగపూరు ప్రాచ్యదేశాలకు సింహద్వారం.

సామ్రాజ్యయొక్క రక్షణ శిబిరం.

సింగపూరు అంటే సింహాపురమన్న మాట. అది యిప్పుడు బ్రిటిషువారి వలసరాజ్యమగు స్ట్రేయిట్సు సెట్లమెంటులో చేరియున్నది. కాని దీని పేరు సూచించునట్లుగా యిది భారత సామ్రాజ్యమునా భాగంగానుండింది. హిందూ నాగరికత చిహ్నములు యిప్పటికి అందుగలవు. నేడది ప్రధాన శ్రేణికి చెందిన ఆధునిక నాగరిక నగరం. అదో ద్వీపం, అదో నగరం, అదో నాకాదళ శిబిరం. ఆశియాఖండపు దక్షిణకొననున్న యీ రేవునకు, ఆ భూఖండమునకు మధ్య 1 $\frac{1}{2}$ మైలు వెడల్పు కాల్వ గలదు. భూమధ్యరేఖకు 78 మైళ్లు దక్షిణంగానున్నది. 18 మైళ్లు పొడుగు 15 మైళ్లు వెడల్పుగల దీవి యిది.

ఈ ద్వీపానికి దక్షిణ తీరానయున్న యీ నగరమునందు 700,000 జనాభా ఉంది. వారిలో మూడింట రెండువంతులు చీనావారు, 95,000 మంది మలయావారు, 80,000 మంది తెల్లవారున్నారు. మిగిలినవారంతా అన్ని దేశాల కలగావులం జాతులవారున్ను. వీధి పేర్లు గూడ ఇంగ్లీషు, చీనా, మలయా మూడు భాషల్లో వ్రాయాలి. ఈ రేవు గుండానే ప్రపంచానికి సన్నెయగు రబ్బరు, తగరం సరుకంతా పోతుంది. ఇందులో భారతీయులు కూడా తగినంతముంది ఉన్నారు.

సింగపూరు నాకాశ్రయం దీనికి ఉత్తరతీరాన మలయాకు ఎదురుగా ఉన్నది. ఇది కట్టుట 1938 లో పూర్తియైనది. 50 చదరపు మైళ్లు సుక్ష్మీతమగు నీటిరేవు గలదు. ఇంగ్లాండు, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల రెండింటి నాకాదళాలను అందు ఉంచవచ్చును ఎంత పెద్ద యుద్ధనౌకనైనా చేర్చుకొని మరమ్మత్తుచేయగల నీటిరేవు, పాడి రేవులు (డ్రైడాక్సు) కూడా గలవు. సమర్థులగు వనివారు, మరమ్మత్తు యంత్రాలు, క్రేన్సు ఎన్నోగలవు. వాటికవసరమగు రైలు మార్గాలున్నాయి. అంతేకాక నాకాదళాలకు, విమాన దళాలకు వమురు సన్నెచేయు టాంకులు భూమిపైనా, భూగర్భంలోను అమర్చబడియున్నవి.

వంతెన.—సింగపూరు దీవిని ఆశియా ఖండంతో కలిపే పెడరైవున వంతెన యొక్కటిగలదు. అవసరమైతే శత్రువులు దీవిలోనికి రాకుండా చేయడానికి ఒకమీట నొక్కి దీనిని తగులపెట్టే సాధనలున్నాయి. నాకాదళం శిబిరం చుట్టు సముద్రంనీటిలో మందుగనులు వేసియుంచిరి. చుట్టూ విమాన విధ్వంస ఫిరంగులమర్చేరు. తీరపు రక్షణ శిబిరాలు, మారం ప్రేల్సే వారు ఫిరంగులు తగుచోట్ల అమర్చబడినవి. పగలంతా బ్రిటిషు-ఆస్ట్రేలియా వైమానికులు కావలా కాస్తూ ఉంటారు. శత్రునౌక ఒక్కటైనా గుండుప్రేటు

మారంలోకి కనబడకుండా రాజాలదు. నాకాదళ శిబిరానికి నగరానికి కలిపే రైలుమార్గము, రెండు కాంక్రీటు రోడ్లు గలవు. నగరం చుట్టుగూడ రక్షణ ఫిరంగులు గలవు.

నాకాదళ శిబిరం కట్టడానికి 20,000,000 పానులయ్యింది. తీరరక్షణ కరికరాల ఖర్చు వేరు. స్ట్రేయిట్సు సెట్లమెంటు రాబడిలో నూటికి 20 వంతు చొప్పున ఎన్నేండ్లో దీనికై వెచ్చించబడింది. అత్యుత్తమ సైనిక రక్షణగల శిబిరాలగు మాల్టా, వెనామా, పెరల్ హార్బరు, జీబ్రాల్టరు లతో సరిసమానమైనది సింగపూరు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యానికి తూర్పున ముఖ్యకేంద్రం. తూర్పు దీవులకు బ్రిటిషు మలయాకు సింహద్వారం. ప్రపంచ సుకదయగు రబ్బరు, తగరం వ్యాపారానికి ముఖ్యమార్గం. సింగపూరు లేకుంటే తూర్పు ఉచ్చి దీవులను యీపాటికి జాపాను తుడిచేసేది. సింగపూరు స్వాధీనంలో లేకుంటే ఆస్ట్రేలియాకు ద్వారం తెరచినట్లే.

“అమెరికావారి ఫీలిప్పయిను దీవులు సింగపూరు శిబిరంపైనే ఆధారపడియున్నవి. అవి లేకుంటే జపాను సముద్రంలో సామాన్య దీవులుగా ఫీలిప్పయినునుండేవి. సింగపూరు ఒక నగరంగా, దీవిగా, నాకాదళ శిబిరంగానే కాక, ప్రాచ్యాదేశాలకు సింహద్వారంగా ప్రాధాన్యత వహించియున్నది. జపాను దక్షిణదాడి అంతా దీని నుద్దేశించే జరుపుచున్నది” అని ఒక అమెరికను గ్రంథకర్త వ్రాసెను.

నేటి కట్టు దిట్టాలు.

ఈ శిబిరాన్ని రక్షించడానికి ఇంగ్లాండు తగిన కట్టు దిట్టాలు చేసింది. విమాన దళాధికారియగు సర్ రాబర్టు బ్రూకు పాఫేముగారు మార్ప్రావ్య సర్వ సేనాధికారిగ నియమించబడిరి. మలయ, బర్మా, హాంకుకాంగు యీ మూడింటిలోని నేల విమానదళాలు రెండింటికి ఒకే సేనాధికారి నియమించబడుట కిదే మొదలు. వీరు కేంద్రస్థానం సింగపూరులో నుంచుకొని, నాకాదళ ప్రధాన సేనానియగు వైసు అడ్మిరలు సర్ జఫ్లేలేటును (చీనా స్టేషను) గారితో సమాలోచనచేసి పనిచేయుచుందురు. ఈతడు చేరిన కొద్ది వారాలలోనే మలయాకు క్రొత్త సైన్యాలు, విమాన దళాలు వచ్చి చేరినవి. ఇంకను రాగలవు. ఎడతెగకుండా సైన్యాలను సామ్రాజ్య ప్రభుత్వంవారు కంపుతారని పాఫేముగారు ప్రకటించిరి. వీరి యావరణకిందనున్న వలసరాజ్యాల గవర్నరులందరితో స్వయంగా సంప్రదించుటకు, అన్ని సేనలకు ఉత్తరువులుచేయుటకును వీరికి అధికారంగలదు. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు ఇండియా సేనాధిపతులతో సంప్రదించ

వచ్చును. ఇటీవల ఈనడు బర్తానుచూచి వచ్చెను. హాంగు కాంగునుండి రంగూనువరకు మార్చాచ్య దేశాల రక్షణ యేర్పాటులు సరిచూచెను.

ఇండియానుండి ఫేనలు.

సింగపూరు రక్షణకై పోత్ర నైన్యాల సంఖ్య వృద్ధియగు చున్నది. ఇండియానుండి వస్తున్న నైన్యాలు చాల శక్తి వంతమయినవి. భారతీయ నైన్యాలు తమతో తమ మోటారులనుకూడ తెచ్చుకొన్నవి. వీరు పూర్తిగా యంత్ర సామగ్రి కలిగియున్నారు. సామాను మోయుటకైనా కంపరి గాడిదలక్కరలేదు. రేపులో దిగి ఆతి త్వరగా మలయాలో ఉన్న వివిధ క్షేత్రాలకు యింత పెద్ద నైన్యం చేరగలుగుట ఆశ్చర్యంగా ఉంది. చూచిన పెద్ద ఉద్యోగులంతా నివ్వెరపోయిరి. రావులు చేరినవెంటనే ఆడవులలో యద్ధ విన్యాసం ప్రారంభించిరి. భారతీయ నైన్య క్షేత్రాలను సర్ బ్రూకు ఫాఫేముగారు స్వయంగా చూచిరి. వారు

పోయినపుడు తూర్పు తీరాన ఒక శిబిరంలో తొలి రోజునే 7 పదున్న వర్షంపడెను. అయినా నైనికులు ఉత్సాహం చెడక ఆతి వడిగా తయారయి వారికి స్వాగత మిచ్చిరి. మలయా పరిస్థితులకు త్వరగా అలవాటుపడిరి. అని సేలను పత్రిక సింగపూరు విలేఖరి వ్రాసెను. “వారు తమ బాధ్యతను విధిని చక్కగ నిర్వహింపగలరని నమ్ముచున్నాను” అని నేనాధిపత్యమనెను.

ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండులనుండి విమాన దళాలు యిటీవలనే సింగపూరువచ్చినవి. మార్చాచ్య రక్షణ బురుజుగు సింగపూరు రక్షణ బాధ్యత యీ రెండు దేశాలకుగూడ గలవని రుజువయ్యెను. “మార్చాచ్యమునందలి బ్రిటను స్వరము” అను వేరస సింగపూరు రేడియో స్టేషను ప్రచారము జపానునుండి న్యూజిలండువరకు విసబడును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి తూర్పు క్రేణి ఐకమత్యమును పెంపొందించుటకును, రక్షణ దిట్టపరచుటకు యీ రేడియోకూడ మిగుల సోడ్పడగలదు.

సలహా : ఇకముందు చూచుకొనుటకు యీ మదరాసు యద్ధ సంచికను మీరు భద్రపరచుకొనుడు.

[మదరాసు సమాచారముల డైరెక్టరుగారు తమ వందనములతో దీనిని మీకు పంపుచున్నారు.]